

Brug af personlige værnemidler mod coronasmitte i arbejdet

Arbejdsgiveren skal sikre, at medarbejderne har adgang til og er instrueret i at benytte personlige værnemidler, samt at medarbejderne benytter personlige værnemidler i de situationer, hvor der er behov for det.

Arbejdsgiveren skal iværksætte effektiv forebyggelse mod smitte med coronavirus i arbejdet. Hvis de ansatte ikke kan beskyttes effektivt på andre måder, skal der bruges personlige værnemidler.

Retningslinjerne i dette informationsmateriale gælder brug af værnemidler mod coronasmitte på tværs af brancher og faggrupper.

På Arbejdstilsynets hjemmeside kan du finde informationsmaterialer om forebyggelse af coronasmitte i forskellige brancher:

[Forebyg coronasmitte i din branche](#)

Sundheds- og plejesektoren

Der træder særlige forholdsregler i kraft, hvis man i forbindelse med sit arbejde har tæt kontakt med en person, som er konstateret eller mistænkt smittet med corona. I sundheds- og plejesektoren samt bosteder skal man følge retningslinjer fra Statens Serum Institut:

[Infektionshygiejniske Retningslinjer for COVID-19](#)

For sundheds- og ældresektoren henvises desuden til:

[Håndtering af COVID-19: Retningslinjer for brug af værnemidler](#)

[Sundhedsstyrelsens oversigt: Hvilke værnemidler?](#)

Krav om risikovurdering

Når der er risiko for, at de ansatte kan blive udsat for coronavirus i arbejdet, er der krav om en risikovurdering.

Det betyder, at arbejdsgiveren i samarbejde med arbejdsmiljøorganisationen skal udarbejde en biologisk risikovurdering som led i virksomhedens Arbejdspladsvurdering (APV).

Den biologiske risikovurdering skal bl.a. kortlægge, hvor og hvordan udsættelsen for smitte kan ske, samt hvor ofte/hvor stor udsættelsen er. Herefter skal der iværksættes beskyttelsesforanstaltninger, så arbejdet kan udføres uden risiko for smitte.

Forebyggelse skal ske efter forebyggelsestrappen, hvor brug af personlige værnemidler først kommer i spil, hvis de tekniske foranstaltninger (fx opsætning af fysisk afskærmning) og organisatoriske foranstaltninger (fx minimering af tiden, hvor den ansatte kan blive påvirket af coronavirus i forbindelse med arbejdet), ikke yder tilstrækkelig beskyttelse.

Arbejdsgiveren skal instruere og oplære de ansatte i at beskytte sig effektivt imod arbejdsrelateret coronavirus, herunder at benytte egnede personlige værnemidler. Arbejdsgiveren skal føre effektivt tilsyn med, at sundhedsskadelige påvirkninger fra coronavirus i arbejdet imødegås, herunder at de personlige værnemidler benyttes korrekt.

Medarbejderne har pligt til at følge de instruktioner og retningslinjer, der bliver givet eller er aftalt i forhold til beskyttelse mod smitte med coronavirus i arbejdet.

For personer, der er i øget risiko, anbefales det, at ledelsen i dialog med den enkelte medarbejder laver en konkret og individuel vurdering med afsæt i Sundhedsstyrelsens retningslinjer på området.

Anbefalinger til personer i øget risiko

Ifølge sundhedsmyndighedernes retningslinjer øger tæt kontakt risikoen for smitte. Derfor er det primært afstanden til andre personer, man kommer i kontakt med i arbejdet, fx borgere, kunder eller kollegaer, der er afgørende for, om man skal benytte eller hvilken form for værnemiddel, der skal benyttes. Desuden er risikoen for, at man møder en smittet person, større jo flere man møder på en dag, hvilket bør indgå i vurderingen af eventuelle tiltag.

Hvornår er der tale om "tæt kontakt"?

Som udgangspunkt forudsættes det, at man ikke går på arbejde, er kunde hos en erhvervsdrivende eller på andre måder opsøger tæt kontakt med andre i det offentlige rum, hvis man har symptomer på coronavirus.

Man kan dog også være syg med coronavirus uden at have symptomer. Anbefalingerne anviser derfor, hvilke værnemidler der skal benyttes, hvis medarbejderne har tæt kontakt med en borger, kunde eller kollega, som man ikke ved, om er smittet.

Fysisk afstand på under 1 meter mellem to personer betegnes som "tæt kontakt". Her skal arbejdsgiveren vurdere, om der skal benyttes værnemidler. Især hvis der er tale om tæt kontakt ansigt-til-ansigt.

Da værnemidler er sidste trin på forebyggelsestrappen, skal det først overvejes, om der kan opsættes fysiske barrierer, som skærmer de ansatte. I det omfang det er muligt, opsættes en fysisk barriere mellem de ansatte og borger/kunde/kollega i situationer, hvor ansigt-til-ansigt kontakt indenfor 1 meter ikke kan undgås. Det kan være en skærm af plastic eller glas, fx ved en betalingsdisk.

Kontakt med personer	Personligt værnemiddel
Ingen tæt kontakt – dvs. afstand på over 1 meter	Det er ikke nødvendigt at benytte værnemidler.
Tæt kontakt på under 1 meter uden ansigt-til-ansigt kontakt	I situationer, hvor der er risiko for sprøjt og stænk, skal arbejdsgiveren vurdere, om der skal anvendes barrierer som: <ol style="list-style-type: none">1. fysisk afskærmning (plastskaerm),

	<ol style="list-style-type: none"> 2. visir eller 3. FFP2/FFP3-masker eller kirurgiske masker type I og II og briller. <p>Ved aerosoldannende procedurer (procedurer hvor der er risiko for dannelse af små luftbårne dråber) se tabellen nedenfor.</p> <p>Desuden skal man sikre en god håndhygiejne samt benytte de værnemidler, der normalt anvendes i den pågældende arbejdssituation, fx handsker eller plastikforklæde.</p>
Tæt kontakt med ansigt-til-ansigt kontakt	<p>Anvend barrierer som:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. fysisk afskærmning (plastskaerm). <p>Hvor det ikke er muligt, kan personalet anvende:</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. ansigtsdækkende visir eller 3. FFP2/FFP3-masker eller kirurgiske masker type I og II og briller. <p>Det er især nødvendigt ved ansigt-til-ansigt kontakt af over 15 minutters varighed, eller hvor opgavevaretagelsen indebærer korterevarende ansigt-til-ansigt kontakt med mange forskellige personer på en arbejdsdag.</p> <p>Desuden skal man sikre en god håndhygiejne samt benytte de værnemidler, der normalt anvendes i den pågældende arbejdssituation, fx handsker eller plastikforklæde.</p>

Aerosoldannende procedurer

Sundhedsstyrelsen skelner mellem procedurer, hvor der er risiko for dannelse af små luftbårne dråber (aerosoler) og procedurer, som ikke har denne risiko. Aerosoldannende procedurer foregår hovedsageligt i sundheds- og ældreplejen. Det kan fx være, når en patient skal lægges i respirator.

Ikke aerosoldannende procedurer	Aerosoldannende procedurer
Brug kirurgisk maske (type II) og øjenbeskyttelse (beskyttelsesbriller) eller visir (som dækker hele ansigtet).	Brug FFP2/FFP3-maske samt øjenbeskyttelse (beskyttelsesbriller).

[Notat om aerosolgenererende procedurer i luftveje på patienter med mistænkt eller bekræftet COVID-19](#)

Kontakt med genstande	Værnemiddel
Berøring med kontaktpunkter, som kan være inficeret med virus	<p>Det er ikke nødvendigt at benytte værnemidler i forhold til forebyggelse af coronasmitte i arbejdet.</p> <p>Dog skal man sikre en god håndhygiejne samt benytte de værnemidler, der normalt anvendes i den pågældende arbejdssituation, som fx handsker i forbindelse med rengøring og vådt arbejde generelt.</p> <p>Kontaktpunkter skal desuden rengøres hyppigt.</p>
Berøring af genstande, som udleveres til eller deles med borger/kunde/kollega, fx telefon, skriveredskab eller værktøj	<p>Undgå unødigt berøring og begræns deling af redskaber.</p> <p>Er det ikke muligt at undgå deling af redskaber, skal redskabernes kontaktpunkter (hvor man rører redskabet med hænderne) rengøres imellem brug af to kollegaer. Rengøring foretages ved at aftørre med klud, vand og sæbe. Kluden vaskes ved 80 grader C eller kasseres efter brug. Alternativt kan anvendes vådservietter med desinficerende effekt eller kontaktfri løsning som fx touch pen ved brug af teknisk udstyr. Pen, skriveredskaber m.m. må kun deles med andre, hvis de rengøres efter brug.</p> <p>Alternativt kan engangshandsker benyttes.</p>

Korrekt brug af personlige værnemidler

Værnemidler skal være egnede og effektive til det formål, hvor de anvendes. Værnemidler er personlige og skal være CE-mærkede. I situationen under coronakrisen, hvor der har været mangel på værnemidler, er det anbefalet fra EU, at medlemsstaterne kan acceptere, at der i sundhedssektoren kan anvendes værnemidler, som ikke er CE-mærkede. Disse skal dog først godkendes af Sikkerhedsstyrelsen. Anvisninger for anvendelsen af værnemidler på arbejdspladsen skal altid baseres på sundhedsfaglig viden.

- Visir/briller: Må ikke berøres under brug. Flergangsvisir og briller rengøres med vand og sæbe imellem brug.
- Filtrerende åndedrætsværn som FFPP2 og FFPP3-masker: Skal anvendes, hvis den ansatte er tættere end 2 meter på en person der er mistænkt for at være smittet med coronavirus og ved aerosoldannende procedurer. Af hensyn til arbejdstagerens velbefindende skal de ikke anvendes i mere end 3 timer i løbet af en arbejdsdag. Der skal holdes pauser, hvis længde og antal afhænger af arbejdsbelastningen og generne. Masken skal slutte tæt, hvilket kan påvirkes af skæg/skægstubbe.
- Handsker: Typen af handske afhænger af arbejdssituationen. Udskift dem, hvis der går hul på dem eller de bliver forurened. Ved brug af engangshandsker dannes der konsensvand, som kan irritere huden og i sidste ende ødelægge hudens overflade og give håndeksem. Dette kan imødegås bl.a. ved brug af bomuldshandsker under engangshandsken. Bomuldshandsken bør skiftes jævnligt og efter behov. Arbejdet bør tilrettelægges, så brug af engangshandsker reduceres mest muligt. Det kan være ved at begrænse den tid, de ansatte er i risiko for udsættelse for coronavirus i arbejdet fx

ved at rotere mellem arbejdsfunktioner eller afholde passende pauser, hvis længde og antal afhænger af arbejdsbelastningen og generne.

- Overtræksdragt/forklæde: Hvis der er tale om tæt kontakt til flere borgere/kunder efter hinanden, skal det kasseres imellem hver borger/kunde.

Har du spørgsmål?

Hvis du har spørgsmål af sundhedsfaglig karakter, kan du kontakte den fælles myndighedshotline på tlf.: 70 20 02 33. Hotlinen er åben 24/7.

Hvis du har spørgsmål af arbejdsmiljømæssig karakter, kan du kontakte Arbejdstilsynets Call Center på tlf. 70121288.

[Bekendtgørelse om brug af personlige værnemidler](#)

[Bekendtgørelse om biologiske agenser og arbejdsmiljø](#)